

Hodowcy drobiu! przepisy dotyczące bioasekuracji

-wynikające z rozporządzenia MRiRW z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie środków zwalczania chorób u drobiu (Dz. U. 2026 poz. 335).

Podstawowe zasady bioasekuracji- dotyczy wszystkich gospodarstw w których utrzymywany jest drób:

„drób” oznacza ptaki chowane lub utrzymywane w niewoli do następujących celów:

a) produkcji:

- (i) mięsa;
- (ii) jaj spożywczych;
- (iii) innych produktów;

b) odnowy zasobów ptaków łownych;

c)hodowli ptaków wykorzystywanych do rodzajów produkcji, o których mowa w lit. a) i b);

1. Zakazuje się:

- pojenia drobiu i ptaków żyjących w niewoli wodą ze zbiorników, w tym z wód powierzchniowych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
- wnoszenia i wwożenia na teren takiego zakładu zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych,
- wprowadzania do takiego zakładu i wyprowadzania z niego kur lub indyków niezaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu.

2. Nakazuje się:

- utrzymywanie drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
- zgłaszanie powiatowemu lekarzowi weterynarii miejsc, w których są utrzymywane drób lub inne ptaki, z wyłączeniem ptaków utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych,
- utrzymywanie drobiu, z wyłączeniem kaczek, gęsi, ptaków bezgrzebieniowych, kurcząt ras wolnorosnących i kur utrzymywanych w systemie wolnowybiegowym, w izolacji od dzikich ptaków,

- dla drobiu i ptaków żyjących w niewoli przechowywanie paszy i ściółki w sposób, który zabezpiecza je przed kontaktem z gryzoniami, zwierzętami domowymi i zwierzętami dzikimi, w szczególności dzikimi ptakami, oraz z ich odchodami,
- karmienie i pojenie drobiu i ptaków żyjących w niewoli, z wyłączeniem gęsi, w zamkniętym pomieszczeniu lub w osłoniętym miejscu w sposób, który zabezpiecza paszę i wodę przed dostępem gryzoni, zwierząt domowych i zwierząt dzikich, w szczególności dzikich ptaków, oraz przed ich odchodami,
- umieszczanie gniazd dla drobiu wewnątrz budynków,
- powstrzymanie się przez osoby, które w okresie ostatnich 48 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne, od wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu,
- dokonywanie codziennego przeglądu drobiu oraz **prowadzenie dokumentacji** zawierającej informacje o wystąpieniu u drobiu objawów klinicznych: zwiększonej śmiertelności, spadku pobierania paszy i wody, objawów nerwowych, takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł lub niezdolność ruchów, duszności, sinicy i wybroczyn, biegunki, nagłego spadku nieśności, zwiększonego występowania jaj o nieprawidłowej budowie, w tym o deformacji skorup lub o składaniu jaj bez skorup, a przypadku gęsi i kaczek reprodukcyjnych – o wystąpieniu wszelkich nieprawidłowości w znoszeniu jaj.

W zakładach, w których jest utrzymywany drób i które przemieszczają drób lub jaja zniesione przez drób do innych zakładów lub oferują je bezpośrednio do sprzedaży oraz wylęgarniach drobiu, oprócz nakazów, o których mowa powyżej nakazuje się:

- wyposażenie takiego zakładu lub wylęgarni drobiu:
 - a) w maty dezynfekcyjne lub zastosowanie w takim zakładzie lub w wylęgarni drobiu innych rozwiązań technicznych pozwalających na oczyszczenie i odkażenie obuwia przed wejściami do budynków, w których jest utrzymywany drób, i wyjściami z tych budynków,
 - b) w niecki dezynfekcyjne lub maty dezynfekcyjne lub zastosowanie w takim zakładzie lub w wylęgarni drobiu innych rozwiązań technicznych pozwalających na oczyszczenie i odkażenie środków transportu

wjeżdżających do takiego zakładu lub wylęgarni drobiu lub z nich wyjeżdżających, przy czym szerokość tych niecek lub tych mat nie powinna być mniejsza niż szerokość wjazdów do takiego zakładu lub wylęgarni drobiu i wyjazdów z nich, a ich długość – niemniejsza niż obwód największego koła lub długość najdłuższej gąsienicy środka transportu wjeżdżającego do takiego zakładu lub wylęgarni drobiu lub z nich wyjeżdżającego;

- osobom wchodzącym do budynków, w których jest utrzymywany drób:
 - a) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego i ochrony osobistej, w tym odzieży ochronnej i obuwia ochronnego przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku,
 - b) oczyszczanie i odkażanie obuwia,
 - c) mycie i odkażanie rąk;**
- oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych do utrzymywania drobiu przed każdym ich użyciem, a jeżeli są używane wyłącznie w danym budynku – co najmniej raz dziennie;

- **prowadzenie dokumentacji dotyczącej:**

- zakupu, przyjęcia środków odkażających,
- zużycia środków odkażających oraz wskazującej termin przeprowadzenia mycia, dezynfekcji,
- **dezynsekcji** i deratyzacji,
- datę padnięcia drobiu,
- liczbę zwłok padłego drobiu przekazanych do unieszkodliwienia,
- prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu drobiu, jaj, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego wjeżdżających na teren takiego zakładu lub wylęgarni drobiu
- rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których jest utrzymywany drób

- okres przechowywania powyższej dokumentacji to: 3 lata

- wdrożenie procedur w zakresie zapobiegania przedostawaniu się gryzoni, **zwierząt domowych** i zwierząt dzikich do budynków, w których jest utrzymywany drób, i do miejsc przechowywania paszy i ściółki oraz w zakresie przeprowadzania mycia, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji

- wyposażenie takiego zakładu lub wylęgarni drobiu w **przeznaczony wyłącznie do ich użytku kontener** do przetrzymywania zwłok padłego drobiu lub wydzielenie w takim zakładzie lub w wylęgarni drobiu pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie do przetrzymywania takich zwłok; ten kontener i to pomieszczenie zabezpiecza się przed dostępem gryzoni, zwierząt domowych i zwierząt dzikich, w szczególności dzikich ptaków,
- usuwanie padłego drobiu do kontenera lub pomieszczenia przeznaczonych do przetrzymywania zwłok padłego drobiu – nie rzadziej niż raz dziennie,
- wyposażenie takiego zakładu lub wylęgarni drobiu w środki odkażające w ilości umożliwiającej przeprowadzanie bieżącej dezynfekcji co najmniej przez **7 dni** oraz utrzymywanie niecek dezynfekcyjnych, mat dezynfekcyjnych lub innych urządzeń zapewniających dezynfekcję w stanie zapewniającym skuteczność użytego środka odkażającego,
- zabezpieczenie zbiorników wodnych znajdujących się na terenie takiego zakładu lub wylęgarni drobiu przed dostępem dzikich ptaków
- **utrzymywanie czystości i porządku** wokół budynków, w których jest utrzymywany drób, oraz miejsc, w których są przechowywane pasza i ściółka, w tym **regularne wykaszanie roślinności** i uprzątnięcie pozostałości pasz i ściółki,
- wyposażenie takiego zakładu lub wylęgarni drobiu w wydzielone miejsca do:
 - składowania środków odkażających, a także zabezpieczenie tych miejsc przed dostępem osób nieupoważnionych
 - składowania obornika, paszy i ściółki,
 - przetrzymywania weterynaryjnych produktów leczniczych, a w tych miejscach zapewnia się warunki gwarantujące niezmienny stan tych produktów i zabezpiecza się te miejsca przed dostępem osób nieupoważnionych.

W przypadku gdy w zakładzie utrzymuje się więcej niż 350 sztuk drobiu średniorocznie, nakazuje się opracowanie i wdrożenie planu bioasekuracji uwzględniającego profil produkcji tego zakładu i obejmującego co najmniej:

- 1) ustanowienie „czystych” i „brudnych” stref dla osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu;
- 2) rozwiązania dotyczące sposobu wprowadzania do tego zakładu drobiu, pasz, ściółki, materiałów pomocniczych oraz sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w chowie i hodowli drobiu;
- 3) procedury w zakresie czyszczenia i odkażania pomieszczeń, środków transportu i wyposażenia oraz dotyczące higieny osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu;
- 4) procedury w zakresie zwalczania szkodników;
- 5) rozwiązania mające na celu rozdzielenie poszczególnych stad drobiu utrzymywanych w tym zakładzie oraz uniknięcie bezpośredniego lub pośredniego kontaktu utrzymywanego drobiu z produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego;
- 6) opis programu szczepień kur lub indyków przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu opracowanego przez zakład leczniczy dla zwierząt świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej w tym zakładzie, który uwzględnia:
 - a) wiek kur lub indyków,
 - b) kategorie produkcyjne kur lub indyków,
 - c) nazwę i rodzaj szczepionki oraz sposób jej podania,
 - d) schemat przeprowadzania tych szczepień,
 - e) sposób monitorowania skuteczności tego programu.

SZCZEPIENIA RZEKOMY POMÓR DROBIU!

Nakazuje się szczepienie przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków, które są utrzymywane w:

1) zakładach w których jest utrzymywany drób i które przemieszczają drób lub jaja zniesione przez drób do innych zakładów lub oferują je bezpośrednio do sprzedaży,

2) wylęgarniach drobiu – przed opuszczeniem przez te ptaki takiej wylęgarni.

3. W przypadku gdy w zakładzie (w których jest utrzymywany drób i które przemieszczają drób lub jaja zniesione przez drób do innych zakładów lub oferują je bezpośrednio do sprzedaży) utrzymuje się do 350 sztuk drobiu średniorocznie, szczepienie przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków przeprowadza się zgodnie z:

1) charakterystyką weterynaryjnego produktu leczniczego stosowanego do tego szczepienia lub

2) opisem programu szczepień jeżeli został on dobrowolnie opracowany i wdrożony, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, w tym zakładzie.

Zakazuje się sprzedaży w handlu detalicznym kur niosek niezaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu przed ukończeniem 16. tygodnia życia.

W zakładach, o których mowa powyżej (w których jest utrzymywany drób i które przemieszczają drób lub jaja zniesione przez drób do innych zakładów lub oferują je bezpośrednio do sprzedaży), nakazuje się przeprowadzenie u kur i indyków zaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu badania laboratoryjnego poziomu przeciwciał zabezpieczających te ptaki przed rzekomym pomorem drobiu w celu oceny skuteczności programu szczepień

Badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się w laboratoriach urzędowych, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12 oraz z 2025 r. poz. 1795).